

Актуальні питання цифровізації інформаційно-аналітичного забезпечення прийняття управлінських рішень

Валерій Діденко,

*аспірант кафедри управлінських технологій,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: DidenkoVV@krok.edu.ua,
ORCID: 0000-0002-5755-2397*

Віктор Алькема,

*д.е.н., професор, завідувач кафедри управлінських технологій,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: Alkema@krok.edu.ua,
ORCID: 0000-0001-5997-7076*

В сучасних умовах функціонування та забезпечення інформацією як країни, суспільства загалом так і кожної організації, підприємства, установи, впровадження цифровізації, інформатизації всіх суспільних, економічних, управлінських, соціальних процесів стає важливою невід’ємною складовою їх функціонування та розвитку. Інформація, інформаційний обмін, ведення обліку, звітності, планування діяльності організації сьогодні неможливі без потужного впровадження сучасних інформаційних цифрових технологій та налагодження комунікацій із зовнішнім і внутрішнім середовищем організації за допомогою цих ефективних засобів отримання, поширення, обробки, збереження та використання інформації.

За дослідженням М. Руденко загальною метою цифровізаційних процесів в економіці є перебудова виробництва у більш гнучке та пристосоване до реалій сьогодення, що підвищує конкурентоспроможність держави у «цифровому світі» [1]. Цифровізація є засобом одержання очікуваного результату, який відповідає вимогам та потребам суспільства і влаштовує виробників та власників бізнесу щодо можливостей отримання стабільних прибутків. У працях Д. Тапскотта автор розглядає цифровізацію як зміну парадигми, яка має місце в суспільстві, з широким використанням інформаційно-комунікаційних технологій, які постійно розвиваються та вдосконалюються [2].

За одним із найбільш поширених узагальнюючих визначень цифровізація – це насичення фізичного світу електронно-цифровими пристроями, засобами, системами та налагодження електронно - комунікаційного обміну між ними [3]. Це уможливорює інтегральну взаємодію віртуального та фізичного, тобто створює кіберфізичний простір.

Сьогодні апарат управління підприємством загалом перетворюється на інформаційний хаб. Його основною інформаційною функцією є обробка інформації, що є необхідною для функціонування організації. До апарату управління надходить інформація в найрізноманітніших сучасних формах. Таким же чином відбувається створення та формування інформації у внутрішньому середовищі самого підприємства: створення даних в програмному

забезпеченні, формування документів; передача інформації усно в телефонній розмові у вигляді он-лайн чи інших консультацій; через соціальні мережі та месенджери. Між процесами отримання та поширення інформації здійснюється низка процесів: прийняття інформації; перетворення інформації; обробки інформації як одним так і декількома різними структурними підрозділами організації чи виконавцями; накопичення інформації як за певним напрямом діяльності, споживачам, контрагентам, партнерам, так і загалом по організації; використання та обслуговування обладнання з метою обробки значних масивів даних ведення обліку, створення формування звітності; архівування та використання інформації для напрацювання управлінських рішень, ведення обліку та звітності, впровадження систем моніторингу та контролю за діяльністю підприємства [4]. Таким чином, апарат управління застосовує інформацію як базу для формування підготовки управлінських рішень. Такими рішеннями можуть бути рішення щодо стратегічного планування діяльності організації, пов'язані із ростом, розширенням, відкриттям нових видів діяльності, виходом на зовнішні ринки. Також і рішеннями тактичного рівня, пов'язаними із короткостроковим плануванням діяльності, напрямів, відділів, підрозділів так і плани виробництва, закупівель, реалізації. Ще одним важливим напрямом застосування інформаційного забезпечення є інформаційна підтримка прийняття поточних ситуативних управлінських рішень у вирішенні невідкладних задач функціонування організації. В цьому випадку інформація що застосовується для прийняття управлінського рішення має бути повною, адекватною, точною та своєчасною. Таким чином, в процесі управління використовуються два основні типи інформації - інформація, що стосується документації та інформація, що стосується рішень, короткочасних чи стратегічних.

Так на підприємствах інформацію першого типу формують окремі підрозділи, такі як бухгалтерія, фінансові підрозділи, підрозділи зв'язків з громадськістю. Апарат управління використовує інформацію для продукування управлінських рішень, як загалом по всій організації, так і за окремими сферами її функціонування, такими як постачання, виробництво, збут тощо. При цьому управлінські рішення виробляються двома типами підрозділів, це технічні підрозділи, що виконують конкретні функції як виробництво, постачання, збут та інші, так і підрозділами адміністративними, що здійснюють управління, застосовуючи управлінські методи та засоби. Керівники організації повинні планувати та управляти діяльністю зі створення та продукування поширення інформації так само, як вони управляють процесами виробництва продукції чи надання послуг, оскільки в сучасному світі інформація є основою ефективності впровадження на підприємстві інших видів діяльності.

Узагальнюючи зазначимо, що безпосередньо складова інформаційно-аналітичного забезпечення підприємства з формуванням електронного офісу підприємства здійснює інформаційно-аналітичне забезпечення функціональних підсистем підприємства, а саме: управління фінансами; управління виробництвом, операційною діяльністю; управління кадрами; управління

логістичною та збутовою діяльностями; управління інвестиційно-інноваційним забезпеченням; здійснення обліку, підготовки звітності підприємства, що разом забезпечують підприємству можливості до ефективного функціонування на основі інноваційного розвитку.

Ключові слова: підприємство, управління, інформація, інформаційне забезпечення, цифровізація управління.

Список використаних джерел

1. Руденко М. Цифровізація: категоріальні особливості та специфіка трактування. *Економічний форум*. 2021. №1(4). С. 3-13
2. Tapscott D. *The Digital Economy. Promise and Peril in the Age of Networked Intelligence*. New York: Mc Graw-Hill. 1995. 345 p.
3. Алькема В.Г., Кириченко О.С. *Менеджмент організацій: навчальний посібник*. Кн.1. Київ: Університет «КРОК», 2023. 276 с. <https://dspace.krok.edu.ua/handle/krok/50>
4. Алькема В.Г., Сумець О.М., Кириченко О.С. *Менеджмент закладу охорони здоров'я: навчальний посібник*. Кн.2. Київ: Університет «КРОК», 2023. 255 с. <https://dspace.krok.edu.ua/handle/123456789/43>